

Na początku przypomnienie: czynniki środowiska, które wpływają na organizmy dzielimy na *ożywione* i *nieożywione*.

Czynniki ożywione środowiska są to oddziaływania pomiędzy osobnikami należącymi do tego samego gatunku lub różnych gatunków, występującymi w tym samym siedlisku. Rodzaj oraz siła tych oddziaływań ma wpływ na liczebność, zagęszczenie i rozmieszczenie w populacji.

Oddziaływania antagonistyczne - oddziaływania ujemne: przynoszące straty przynajmniej jednej ze stron; mogą dotyczyć oddziaływań międzygatunkowych: **konkurencja, drapieżnictwo, pasożytnictwo;** oraz oddziaływań wewnątrzgatunkowych – **konkurencja, kanibalizm.**

Dzisiaj przyjrzymy się konkurencji. Mówiliśmy już o tym, że pojemność środowiska jest ograniczona, tak więc aby organizmy mogły przeżyć muszą ze sobą konkurować .

Konkurencja – proces antagonistycznego oddziaływania pomiędzy organizmami tego samego gatunku bądź różnych gatunków korzystającymi z tych samych, ograniczonych zasobów środowiska.

Organizmy mogą konkurować o zasoby środowiska, takie jak pokarm, dostęp do światła, wody i soli mineralnych, partnera do rozrodu oraz przestrzeń życiową. Konkurencja jest tym silniejsza, im konkurenci są bardziej spokrewnieni oraz im bardziej zbliżone są ich wymagania siedliskowe (im bardziej pokrywają się ich nisze ekologiczne).

Konkurencja wewnątrzgatunkowa

Konkurencja wewnątrzgatunkowa jest antagonistycznym oddziaływaniem pomiędzy osobnikami należącymi do tego samego gatunku, wykorzystującymi te same, ograniczone zasoby środowiska.

Skutki konkurencji wewnątrzgatunkowej:

- prowadzi do zachowań migracyjnych i terytorializmu (bogatsze w zasoby terytorium przypadnie zwycięzcy)
- ustalenie się hierarchii w stadzie, czyli ważności osobników
- może prowadzić także do zróżnicowania nisz ekologicznych osobników danego gatunku (np. samce i samice żywiące się innym rodzajem pokarmu).

Rywalizację wygrywają zawsze osobniki silniejsze, sprytniejsze i najlepiej przystosowane do warunków środowiska (dobór naturalny). Jest to dla danego gatunku pozytywne zjawisko, ponieważ dochodzi do umocnienia się.

Konkurencja międzygatunkowa

Konkurencja międzygatunkowa jest antagonistycznym oddziaływaniem między osobnikami różnych gatunków, wykorzystującymi te same, ograniczone zasoby środowiska.

Skutki konkurencji międzygatunkowej:

- prowadzi do wyparcia osobników jednego gatunku przez drugi, np. w Australii psy dingo wyparły gatunek wilka workowatego str. 96

Proszę zapoznajcie się z informacjami umieszczonymi w podręczniku na str. 94-95 „Jak wygrać walkę o zasoby?”